

PROJEKTNI TEDEN

TOLMIN, 17. september do 21. september 2012

Kraj: Dom Soča, Center šolskih in obšolskih dejavnosti

Udeleženci: 2. letniki srednjega strokovnega izobraževanja, smer tehnik računalništva, R2a,b,c

Spremljevalci: Miha Bradač, Dejan Čurk, Ana Šterk Bukovac, Vesna Parkelj

Program dela: Razdelili smo se v tri skupine (2, 3 in 4) ter rotirali med dejavnostmi preko celotnega tedna kot kaže spodnja tabela:

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK
/	7.00 vstajanje, higiena,pospravljanje sob	7.00 vstajanje, higiena,pospravljanje sob	7.00 vstajanje, higiena,pospravljanje sob	7.00 vstajanje, higiena,pospravljanje sob
	8.00 ZAJTRK	8.00 ZAJTRK	8.00 ZAJTRK	8.00 ZAJTRK
DELO V 3 SKUPINAH PRISOTNI SO 3 - 4 UČITELJI SPREMLJEVALCI 10.00 - 12.00 Prihod skupine, nastanitev, seznanitev z dejavnostmi PED. VODJA 2PU	8.45 - 13.00 5. PU 2. NARAV. Varovanje okolja. 3. ŠPOR. VZG. S KOLESOM OB SOČI 4. ŠPOR. VZG. TNP TOLMINSKA KORITA	8.45 - 13.00 5. PU 2. NARAVO. ČUDOVITI SVET RASTLIN IN ŽIVALI 4. ŠPOR. VZG. S KOLESOM OB SOČI 3. ŠPOR. VZG. TNP TOLMINSKA KORITA	8.45 - 13.00 5. PU 3. NARAVO. ČUDOVITI SVET RASTLIN IN ŽIVALI 4. NARAV. Varovanje okolja. 2. ŠPOR. VZG. TNP TOLMINSKA KORITA	8.45 - 13.00 5. PU 4. NARAVO. ČUDOVITI SVET RASTLIN IN ŽIVALI 3. NARAV. Varovanje okolja. 2. ŠPOR. VZG. S KOLESOM OB SOČI
12.15 KOSILO	13.30 KOSILO	13.30. KOSILO	13.30. KOSILO	
13.00 - 14.00 UVODNI SESTANEK 14.00 – 15.000 UPČ	14.00 - 15.00 UPČ	14.00 – 15.00 UPČ	14.00 – 15.00 UPČ	
15.00 - 17.30 3PU 4. DRUŽ. TOLMINSKA SKOZI ČAS 2. DRUŽ. TOLMINSKI MUZEJ 3. ŠPO. VZGOJA NAJDI PRAVO POT	15.00 - 17.30 3PU 3. DRUŽ. TOLMINSKA SKOZI ČAS 4.ŠPO. VZGOJA MARTINČEK NA STENI 2. ŠPO. VZGOJA NAJDI PRAVO POT	15.00 - 17.30 3PU 2. DRUŽ. TOLMINSKA SKOZI ČAS 3.ŠPO. VZGOJA MARTINČEK NA STENI 4.DRUŽ. TOLMINSKI MUZEJ	15.00 - 17.30 3PU 2.ŠPO. VZGOJA MARTINČEK NA STENI 3.DRUŽ. TOLMINSKI MUZEJ 4.. ŠPO. VZGOJA NAJDI PRAVO POT	12.30 Zaključni zbor po končanih aktivnostih PED. VODJA 13.00. KOSILO odhod skupine
	18.00 VEČERJA	18.00 VEČERJA	18.00 VEČERJA	
18.30– 19.30UPČ	18.30– 19.30UPČ	18.30– 19.30UPČ	18.30– 19.30UPČ	
19.30 - 21.00 VEČ.ANIM.	19.30 - 21.00 VEČ ANIM:	19.30 - 21.00 VEČ. ANIM.	19.30 - 21.00 VEČ ANIM.	
22.00 NOČNI POČ.	22.00 NOČNI POČ.	22.00 NOČNI POČ.	22.00 NOČNI POČ.	

PREDSTAVITEV DOMA SOČA (po <http://www.csod.si/dic.php?p=dom&domid=18>)

Dom Soča je med najmlajšimi domovi v okviru programa ČŠOD. Hkrati pa z dolgoletno tradicijo dela z mladimi, spada med najstarejše domove pri nas. Dom se nahaja v Posočju na Tolminskem, na obrobju mesta Tolmin. Stavba je locirana na travnati polici, ki jo je z ene strani zajedla reka Tolminka na drugi strani pa reka Soča. Veriga tolminskih Julijcev v ozadju, dajejo domu Alpski pridih.

Dom se nahaja na stičišču štirih dolin, štirih narečij. Na zahodni strani ga pobočje Kolovrata deli od Slovenske Benečije. Značilnost doma je bogata kulturna in zgodovinska dediščina Tolminske, slikovita in neokrnjena narava, bogastvo žive vode, ki jo še posebej simbolizira reka Soča z njenimi pritoki.

Stičišče Dinarskega in Alpskega sveta, sredogorja, ledeniške doline, veliki erozijski pojavi in bogata geološka pestrost, soustvarjajo geografske zanimivosti, ki si jih lahko učenci ogledajo in spoznajo. Zgodovinska bogatost prostora, od arheoloških najdb žarnih grobišč, prisotnosti Rimljanov na Tolminskem, kmečki upor in hud pečat prve svetovne vojne, popelje dijake v čas preteklosti. Tolminski muzej z zelo bogato in nazorno predstavljeno zbirko, učne vsebine iz zgodovine in družbe še dodatno popestrijo. Literarna dela Gregorčiča, Preglja, Bevka in Kosmača v okolju, kjer so se rodili in ustvarjali, postanejo razumljivejša in zanimivejša, predvsem pa se te dotaknejo. Živa in čista voda studencev, globokih grap in prodnatih tolmunov, živalski svet in ugodna klima za razvoj rastlinstva, specifični naravni pojavi, omogočajo dijakom nazoren in inovativen pristop k naravoslovnim vsebinam. Upravljanje z odpadki, čiščenje odpadnih in fekalnih voda, skrb za higieno in urejenost življenjskega okolja na eni strani. Zavarovana območja kot je Triglavski narodni park z svojo najnižjo nadmorsko višino v skrivnostno lepih in globokih Tolminskih koritih, na drugi strani, pomagajo dijakom oblikovati pravilen odnos do narave in okolja. Gorski pohodi, kolesarjenje ob Soči, raftanje ali z kajakom po njenih brzicah, spretnosti plezanja na umetni steni, streljanje z lokom ali skrivnost preživetja v naravi, kvalitetna prehrana, navajajo dijake na zdrav in duhovno uravnotežen način življenja.

TOLMINSKA SKOZI ČAS

Učitelj Edvard Mendot nas je popeljal po okolici doma. Opisal je pokrajino, v katero smo prišli - Severno Primorsko oziroma v Zgornje Posočje. Kraj Tolmin se prvič omenja v drugi polovici 11. stoletja, Kozlov rob (osamelec, na katerega se bomo povzpeli ob drugi dejavnosti) in grad na njem pa v drugi polovici 12. stoletja. Grad so zgradili oglejski patriarhi, s katerimi je v veliki meri povezana zgodovina srednjega veka. V 13. stoletju so zgradili dvorec v Tolminu nad desnim bregom reke Tolminke, ki se pod Tolminom izliva v Sočo. Še preden smo prispeli do sotočja obeh rek smo zagledali opuščeno stavbo, star dijaški dom. Zgradili so jo ob začetku 20. stoletja. V njej je bila bolnišnica za delavce, ki so gradili bohinjsko železnico. Svojo vlogo je odigrala tudi v času prve svetovne vojne. Današnjo podobo je dobila ob koncu dvajsetih let preteklega stoletja. V njej so bivali dijaki, ki so obiskovali tolminsko učiteljske med obema vojnoma in tudi po drugi svetovni vojni. Maja 1976 je močan potres stresel Tolminsko in stavbo poškodoval, a je bila obnovljena. Danes je tu znani Metal Camp. Spustili smo se na sotočje in občudovali lepoto obeh rek, kar mikalo nas je, da bi se okopali, a temperature tega niso dopuščale.

Kmalu smo prispeli do kulturnozgodovinskega spomenika – nemške kostnice iz prve svetovne vojne. Soška fronta se je odvijala prav ob Soči, med letoma 1915 in 1917. Na žalost se je uresničila Gregorčičeva napoved o krvavi reki. V svoji pesmi Soči je zapisal: »Tod sekla bridka bodo jekla in ti mi boš krvava tekla.« Tukaj je pokopanih okrog 1000 nemških vojakov, ki so padli v zadnji, dvanajsti soški ofenzivi leta 1917 med Bovcem in Tolminom. Njihova imena so vrezana v hrastove plošče in izpisana v zlati mozaični tehniki na stenah kostnice.

TOLMINSKI MUZEJ

V Tolminskem muzeju smo si ogledali stalno razstavo Naplavine obsoške zgodovine. Razstava je razdeljena na tri sklope. Prvi, arheološki del v prvem nadstropju, je namenjen predstavitvi Posočja od starejše kamene dobe do prihoda Slovanov, ki so dokončno oblikovali etnično podobo Posočja. Pripoved na zgodovinsko-etnološkem delu razstave v drugem nadstropju se nadaljuje s prikazom tolminske upornosti in velikega tolminskega kmečkega upora leta 1713, nato pa s predstavitvijo življenja v Zgornjem Posočju in pomembnejših dogodkov od 19. pa do konca 20. stoletja. Stalno razstavo dopolnjuje še umetnostno zgodovinska razstava v kletnih prostorih.

NAJDI PRAVO POT

V okviru te dejavnosti je potekal orientacijski pohod po okolici doma. Razdelili smo se v skupine po tri, se poimenovali (Kralji, Hrčki, Vitezi...) ter po navodilih raziskovali pokrajino, spomenike in ostale objekte v okolici doma.

S KOLESOM OB SOČI

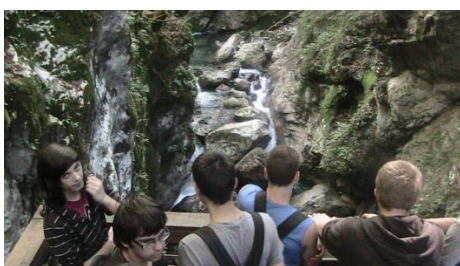
Z učiteljem Tomažem smo kolesarili od Tolmina do Kobarida in nazaj. V Kobaridu smo imeli zaslužen počitek in si ogledali spomenik 1. svetovne vojne, kjer je pokopano okrog 6000 vojakov. Pot je bila naporna, saj je vsebovala precej klancev. Ob poti smo si ogledovali prelepo naravo in reko Sočo.

TOLMINSKA KORITA

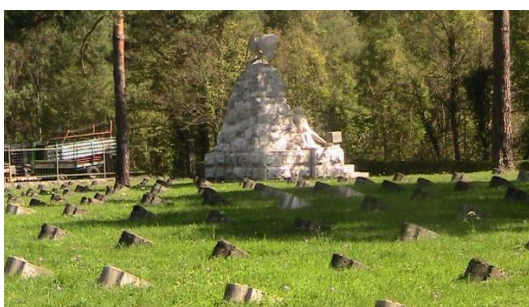
Ob Tolminki in Zadlaščici smo v korita prišli čez Hudičev most, ki je bil zgrajen pred dobrimi 100 leti. Pogled z mostu 60 metrov globoko v korita Tolminke je nepozaben. Tolminska korita predstavljajo skupno ime za korita Tolminke in Zadlaščice, ki so ena največjih naravnih znamenitosti na Tolminskem. Približno 200 metrov dolgo in več kot 60 metrov globoko sotesko Tolminke je izdolbla modro-zelena reka, ki je v njej izoblikovala ozko tesen, imenovano korita, v katerih med stenami ponekod teče le nekaj metrov narazen.

Ko se napotimo v Tolminska korita, hkrati vstopimo v Triglavski narodni park. Kljub bližini visokih gora je na sotočju Tolminke in Zadlaščice na nadmorski višini 180 metrov najnižja in skoraj najjužnejša točka parka.

V koritih Tolminke vidimo tudi termalni izvir, žal pa nismo videli nobene soške postrvi. V soteski Zadlaščice je v predelu Skakalce, kjer se voda živahno pretaka iz enega v drugi tolmun, zagozdena trikotna skala, ki je zaradi oblike dobila ime Medvedova glava.

Ob poti smo si ogledali tudi pokopališče iz 1. svetovne vojne – Soške fronte.

VAROVANJE OKOLJA

Na delavnici o varovanju okolja smo se seznanili z avtohtonimi rastlinskimi in živalskimi vrstami ter si ogledali tujerodne vrste, ki izpodrivajo naše. Tudi to je onesnaževanje. Videli smo sladki krompir, tigrastega komarja... Ogledali smo si tudi čistilno napravo za čiščenje odpadnih vod, ki deluje na biološki način in vodo s pomočjo mehanskega odstranjevanja, mikroorganizmov in

vodne leče očisti do 95%. Tej vodi rečemo sekundarna voda in bi bila primerna za uporabo pri pranju avtomobila in splakovanje WC-jev.

ČUDOVITI SVET RASTLIN IN ŽIVALI

Ta dejavnost nas je vodila na Kozlov rob (426 m), osamelec sredi Tolminske kotline, z ostalinami srednjeveškega gradu, zato so ga domačini poimenovali Grad. Danes je Kozlov rob mestni gozd, namenjen rekreaciji in vsakodnevni stikom obiskovalcev z naravo. Do vrha gradu je urejena zgodovinsko naravoslovna učna pot, ki nam omogoča učenje, spoznavanje in odkrivanje naravoslovnih zakonitosti in zgodovinske preteklosti.

Naravoslovno-zgodovinska učna pot vključuje naslednje točke:

1. Pričevanje stare jelke
2. Toploljubna drevesa
3. Smreka (*Picea abies*) in jelka (*Abies alba*)
4. Profil gozdnih tal
5. Bodeča lobodika (*Ruscus aculeatus*)
6. Bunker iz prve svetovne vojne
7. Baški dolomit z roženci
8. Razgledna točka
9. Črni bor (*Pinus nigra*)
10. Bukev (*Fagus sylvatica*)
11. Lipa (*Tilia platyphyllos*) in lipovec (*Tilia cordata*)
12. Razlike med prisojno in osojno stranjo
13. Drča za spravilo lesa
14. Oglašarska kopa in oglašanje
15. Vrh gradu

MARTINČEK NA STENI

Skoraj vsi smo se prvič preizkusili v športnem plezanju na umetni steni. Čeprav je sprva kazalo, da to ni nič posebnega, je zelo veliko dijakov imelo težave, nekaj jih ni uspelo priti na vrh. Učiteljica Tatjana je z varovalno vrvjo vsakemu poskušala pomagati, da je na vrhu stene pozvonil in dobil zaslužen aplavz.

V sklopu te dejavnosti smo streljali še s športnim lokom. Večina nas je streljala prvič. Skoraj vsi smo zadeli tarčo, a le nekaj jih je bilo čistih 10.

DEJAVNOSTI V PROSTEM ČASU

Prostega časa je po mnenju dijakov vedno premalo, a kadar smo ga imeli, smo ga izkoristili v športne ali zabavne namene. Po kosilu smo bili na igrišču za nogomet in košarko ali pa smo igrali namizni tenis. Zvečer smo počeli enako, po osmi uri pa je sledil ogled filma ali družabne igre.

